

Bron: Jaarboek van de Koninklijke Marine 1990

Hr.Ms. Zuiderkruis

commandant: ktz G.G. Hooft.

Van Hr.Ms Zuiderkruis is geen verslag ontvangen. Het schip heeft een aantal reizen samen met Hr.Ms. Pieter Florisz gemaakt.

Uittreksel uit het jaarverslag van CFREGRON

In de periode 15 januari-2 maart werd een opwerkperiode ten behoeve van Hr.Ms. De Ruyter, Abraham Crijnsen en Isaac Sweers uitgevoerd. Hierbij werd gedurende korte tijd samengewerkt met Hr.Ms. Zuiderkruis, van Kinsbergen, Jan van Brakel, Piet Heyn en Potvis alsmede BNS Wielingen. Het derde Duitse Onderzeeboot Squadron verleende op Passex-basis enige ondersteuning.

KRI Abdul Halim Perdanakusuma (ex Hr.Ms. Evertsen) werd opgewerkt van 5 tot 16 maart. Als sparring-partner verleenden Hr.Ms. Zuiderkruis, Jan van Brakel, Van Kinsbergen, Abraham Crijnsen en Piet Heyn hun medewerking. In deze periode vond van 12 tot 14 maart een Passex plaats met FGS Köln en Eiffel. terwijl HNOMS Kaura zijn diensten verleende tijdens het onderzeebootbestrijdingsprogramma van 13 tot 14 maart.

Notitie van het toenmalige HOD, KLTZ BD G.H. van Beest

Medio maart vertrok Hr.Ms. Zuiderkruis naar Brest om daar een routine havenbezoek af te leggen. Vervolgens werd opgestoomd naar een positie halverwege de Azoren en de Virgin Islands om aldaar rendez-vous te maken met STANAVFORLANT teneinde deze eenheden te voorzien van brandstoffen. Tevens werd het Nederlandse fregat in STANAVFORLANT, Hr.Ms. Callenburgh, van voeding en bevoorradingsartikelen voorzien.

Na afloop van deze operatie maakte Hr.Ms. Zuiderkruis op 29 maart rendez-vous met de mijnenjagers Hr.Ms. Alkmaar en Hr.Ms Zierikzee. Deze schepen waren op de terugreis vanuit de Verenigde Staten, waar de Nederlandse werkwijze bij het opruimen van mijnen was gedemonstreerd. Omdat Hr.Ms. Zierikzee technische problemen had, werd ze gesleept door Hr.Ms. Alkmaar. Nadat Hr.Ms. Alkmaar door de Zuiderkruis was bevoorrad, nam het schip de sleep van de Alkmaar over. Na het maken van de sleepverbinding werd opgestoomd richting Funchal met een vaart van 17 knopen. Hr. Ms. Zierikzee houdt daardoor het snelheidsrecord voor de Alkmaar-klasse mijnenjagers.

Uittreksel uit het verslag van de Commandant Mijndienst

Onderweg naar Funchal, op 28 maart, moest de Zierikzee vanwege technische problemen worden gesleept. Op 29 maart werd door Hr.Ms. Alkmaar een operatie bevoorrading op zee uitgevoerd met Hr.Ms. Zuiderkruis. Het was de allereerste mijnenjager die een dergelijke operatie

uitvoerde. De Zuiderkruis nam het slepen van Hr.Ms. Zierikzee over. Op 2 april liepen de schepen Funchal binnen en verbleven daar tot 5 april.

Notitie van het toenmalige HOD, KLTZ BD G.H. van Beest

In juni deed Hr.Ms. Zuiderkruis mee aan de adelborsten bootjes- en kruisreis naar de Oostzee.

Uittreksel uit het jaarverslag van Hr.Ms. Pieter Florisz

Hr.Ms. Pieter Florisz vertrok op 28 mei in gezelschap van Hr.Ms. De Ruyter en Zuiderkruis naar zee met dertig adelborsten aan boord. De eerste twee weken werd samen met KNM Stavanger deelgenomen aan de Commanding Officers Qualification Course, waar aankomende onderzeebootcommandanten opgeleid worden. Deze oefening werd onderbroken voor havenbezoeken aan Bergen en Göteborg.

Aansluitend werd deelgenomen aan de oefening Bright Horizon. Op 11 juni verliet de Pieter Florisz Göteborg en begaf zij zich samen met Hr.Ms. De Ruyter en Zuiderkruis naar de Oostzee. Nabij het Deense eiland Bornholm werd deelgenomen aan de oefening Baltops. Aan deze grote NAVO-oefening namen ook het STANAVFORLANT-eskader. Duitse en Deense Fast Patrol Boats en Duitse Tornado's deel.

Van 15 tot 18 juni meerden de drie schepen in de Poolse havenstad Gdynia af waar ze gastvrij werden ontvangen door de bevolking.

Na vertrek uit Gdynia stoomde het verband de Finse Golf in, richting Leningrad, waar het op 22 juni binnenliep en waarbij saluut werd afgegeven aan de Russische marinebasis Krohnstadt. Velen maakten van de gelegenheid gebruik om het wereldberoemde museum de Hermitage te bezoeken.

Op 25 juni werd Leningrad verlaten, de volgende dag werd Helsinki aangedaan. waarna het verband al oefenend richting Den Helder opstoomde.

De reis werd op 5 juli afgesloten met een varende ouderdag voor de adelborsten.

Notitie van het toenmalige HOD, KLTZ BD G.H. van Beest

Na afloop van de adelborstenreis onderging Hr.Ms. Zuiderkruis een onderhouds- en dokperiode bij de scheepswerf Vlaardingen-Oost te Vlaardingen. Tijdens deze periode zouden "provisions for" geïnstalleerd worden voor de plaatsing van een Goalkeeper snelvuurkanon in het volgende jaar. Nadat bekend werd dat Hr.Ms. Zuiderkruis waarschijnlijk op korte termijn richting Arabische Golf zou worden gezonden, werd de onderhoudsperiode versneld afgerond en werd er tevens op stuurboord zijde van het dak van de hangar een Goalkeepersysteem geplaatst.

Uittreksel uit het jaarverslag van CFREGRON

Na het zomerverlof was het de beurt aan Hr.Ms. Jan van Brakel en Hr.Ms. Philips van Almonde om van 27 augustus tot 14 september op te werken bij het FREGRON. Tot 3 september verbleef de staf aan boord Hr.Ms. Jan van Brakel. na het gezamenlijke havenbezoek aan Bremen ging deze over naar Hr.Ms. Philips van Almonde. Tijdens de oefenperiode met Hr.Ms. Potvis in de oefengebieden nabij Plymouth voegde Hr.Ms. Zuiderkruis zich bij het verband om van 12 tot 17 september opgewerkt te worden in het kader van mogelijke uitzending naar de Perzische Golf (operatie Phalanx).

Notitie van het toenmalige HOD, KLTZ BD G.H. van Beest

Op 11 en 12 september werden in en nabij Portland de vlieglimieten (SHOL) van de Zuiderkruis opnieuw vastgesteld omdat door de plaatsing van het Goalkeeper systeem de windstroom om het schip, en met name het vliegdek, aanmerkelijk was veranderd en dit de vliegbewegingen sterk beïnvloedde.

Vanaf eind oktober tot begin november werd het schip opgewerkt en voorbereid voor vertrek naar de Perzische Golf operatie Phalanx. Zo werd speciaal voor deze operatie een Goalkeeper-snelvuurkanon op het schip geplaatst.

Uittreksel uit het jaarverslag van CFREGRON

Hr.Ms. Jacob van Heemskerck en Zuiderkruis werden in het kader van operatie Phalanx opgewerkt van 22 oktober-12 november. Hr.Ms. Jan van Brakel verleende zijn diensten als sparring-partner. Eén van de weekeinden op zee werd benut voor het uitvoeren van een geleidewapen lancering. Samen met het Eerste Duitse Onderzeeboot Squadron werd geoefend in het Skagerrak waar ook Noorse, Deense en Duitse luchtmachteenheden hun medewerking verleenden van 5 tot 8 november. Hr.Ms. Zuiderkruis keerde op 1 november terug naar Den Helder om volledig bevoorraad te worden voor vertrek naar de Perzische Golf.

Notitie van het toenmalige HOD, KLTZ BD G.H. van Beest

Van 1 tot 19 november lag Hr.Ms. Zuiderkruis in Den Helder teneinde zich gereed te maken voor vertrek naar de Golf. Zo werd er in de midscheeps een extra koelcontainer geplaatst en werd het veldhospitaal van het Korps Mariniers geladen ter overvoer naar Dubai.

Op zaterdag 10 november werd in de longroom de 5 maanden oude Nicolas Gerrit Kenneth van Beest gedoopt door vlootpredikant Wessel Woltjer. De scheepsbel van Hr.Ms. Zuiderkruis fungeerde als doopfont.

Op 19 november vertrok het schip tezamen met Hr.Ms. Philips van Almonde en Jacob van Heemskerck naar de Golf.

Notitie van het toenmalige HOD, KLTZ BD G.H. van Beest

De commandant van Hr.Ms. Zuiderkruis was aangewezen als Officer in Tactical Command (OTC) van het verband voor de uitreis naar Djibouti.

Uittreksel uit het jaarverslag van Hr.Ms. Jacob van Heemskerck

Onder grote belangstelling vertrok het schip op 19 november richting Perzische Golf voor een reis van zes maanden. Tezamen met Hr.Ms. Zuiderkruis en Philips van Almonde werd opgestoomd naar Port Said. De opmars werd benut voor vele oefeningen met als hoogtepunten Passexen met de Franse en Portugese luchtmacht.

Op 30 november passeerde het schip het Suezkanaal. Op 4 december liepen de drie schepen Djibouti binnen, alwaar de bemanningen ervaringen en bevoorradingsartikelen uitwisselden met Hr.Ms. Witte de With en Pieter Florisz. Als vlaggeschip van TG 429.9 vertrok het schip 5 december richting Perzische Golf.

Op 3 december passeerde het verband de Straat van Bab el Mardeb, waarmee de Rode Zee wordt verlaten. Op 4 december wordt rendez-vous gemaakt met Hr.Ms. Pieter Florisz en Witte de With en het Engelse bevoorradingschip RFA Olna. De Zuiderkruis, die de Olna afloste, nam op zee 2.5 miljoen liter brandstof over. Ook de twee Engelse Sea King-helikopters, die aan boord van de Olna waren geëmbarkeerd werden door de Zuiderkruis overgenomen. Daarna meerden de schepen af in Djibouti. Op 5 december was de officiële overname en werden de taakgroep nummers gewisseld. Daarna begon de taakgroep aan de opdracht en er werd onmiddellijk druk geoeffend. Op 9 december voerden Hr.Ms. Jacob van Heemskerck en Philips van Almonde hun eerste patrouille uit.

Notitie van het toenmalige HOD, KLTZ BD G.H. van Beest

Op 11 december kwam Hr.Ms. Zuiderkruis ten anker voor de kust van Dubai om te fungeren als vergaderlocatie voor de commandanten van de diverse in de Golf verzamelde verbanden die vielen onder Britse leiding.

Havenbezoeken:

Land	Plaats	Van	Tot
Engeland	Southampton	16 februari 1990	19 februari 1990
Engeland	Portsmouth	9 maart 1990	12 maart 1990
Frankrijk	Brest	16 maart 1990	19 maart 1990
Noorwegen	Haakonsværn	1 juni 1990	5 juni 1990
Noorwegen	Haakonsværn	8 juni 1990	11 juni 1990
Polen	Gdansk	15 juni 1990	18 juni 1990
Rusland	Leningrad	20 juni 1990	23 juni 1990
Finland	Helsinki	26 juni 1990	28 juni 1990
Zweden	Kronstadt	26 juni 1990	28 juni 1990
Engeland	Portland	11 september 1990	12 september 1990
Egypte	Port Said	30 november 1990	1 december 1990
Djibouti	Djibouti	4 december 1990	5 december 1990
VAE	Jebel Ali	13 december 1990	16 december 1990
VAE	Dubai	24 december 1990	28 december 1990
VAE	Jebel Ali	31 december 1990	31 december 1990